

Z a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 19. Zettortdeenâ 13tâ Mei 1837.

Wehl kahda sinna pahr mahnu
tizzibu.

1) Wasflawju deenas ne warroht nefo schuht nedf addiht, tad wiffas mallas kurmi rohoht, un zitti kustoni leelu skahdi darroht. Seetinu ne waijagoht istaba turreht fur azzis reds, tad spradichi kahpostus un zittus dahrs auglus maitajoht. Urri no tam waijagoht fargatees, schinmis deenas no mescha fo pahrneft jeb pahwest, lai tschuhffas ne nahkoht mahjas. Schinnis deenas arri ne effoht labbi galwu fuffaht, tad wiffas lezzeklus iskaffoht.

2) Pirmâ wasflawju deenâ waijagoht istabu flauzigt un tohs mehslus lihds ohtram rihtam glabbah; tad waijagoht wiffu un gaili ar teem mehseem kohpa us to weetu aissneft, fur wiffahm wehl dsihwoht, tad wiffu waffaru tur dsihwojoht. Zitti atkal ta mahza: Leelu peektdeenu waijagoht gaili ais astes us papuas lauku iswilft, tad wiffas tur dsihwojoht.

3) Kad schurkas no mahjahm gribboht isdsiht, tad waijagoht trescha, ohtra un pirmâ peektdeenâ preefsch leeldeenas pahtagu taiffiht, un tad pirmu leeldeenas rihtu preefsch faules lehfschanas wiffas ehkas un paspahrnus ar to pahtagu ispehrt un isbakstiht; un tad pahr rohbeschu zittâ teesâ eemest.

4) Zitti arri skohlu sinnoht, ka swirbulus warroht isdsiht no mahjahm. Waijagoht leelas peektdeenas un leeldeenas rihtu preefsch faules lehfschanas schaut ar driggenehm.

5) Seemas swehtku waffaru waijagoht sohstehwinu no mahstehm atschkirt, ta ka winna balsu ne warroht dsirdeht, tad to gaddu sohstis labbi eedohdotees.

6) Pawaffara, kad sohstis jeb zitti putni perre, tad ne lauj behrneem ne kahdu stabbuliti puhst nei swilpoht; tas ne effoht putneem labbi.

6) Kad jebkurra pawaffara pirmu reis dseggusi dsird kuffojam, un tai deenâ wehl nefo effoht ehdis, tad aissmohkoht balsu us wiffu gaddu, un nakti gultohht seekalas teffoht. Tapehz jau daschi mahnu tizzigi maiffi kabbata turr, tik drihs ka no rihta uszehlaks, uskoht dsegguses kummofu. Urri naudai waijagoht klacht buht, lai bes naudas ne tohpoht aiskuffohts.

8) Uhpis blaujoht us nelaimi, daschureis waidoht ka zilweks — us zilweka nelaimi; daschureis us lohpeem, maujoht ka wehrsis; us zuhfahm — kweezohht ka zuhka.

9) Kad wahrna aisraudamees blauj, tad arri nelaimi peebtaujoht.

10) Kad waffarâs gaili dsheed, tad waijagoht skaitiht, woi tee wairak jeb masak reises nodseed. Ja nu wairak reises dsheed, tad rohnotees wairak eedsihwotaji, bet ja masak, tad mirstohht tannis mahjas.

11) Kad nakti gailis gulleedams daschureis kurfstina, tad wellu redsoht.

12) Sunni kaujoht us nelaimi.

13) Wahlodsei ne effoht brihw zittu uhdeni dsert, ka no akmina un no kohku lappahm, tapehz winna us leetu allasch brehzoht.

14) Kad zirzenus gribboht isdsiht, tad waijagoht ta darriht: ja kahds ar baltu sirgu abrauzoht, tad waijagoht kahdus zirzenus luppatina eelift un tai sirga astê eeseet, — bet ta ka tas brauzeis to ne manna.

15) Kad aita ne mihle jehru, tad waijagoht ta darriht: ja kahds zilweks gar mahjahm brauktu, tam prettim skreet un faukt: Wihrs, Wihrs! aita ne mihl jehru. — Ja nu wihrs labbu prahtu turroht, tad atfakfoht: eij mahjas eij, gan winna mihlehs; tad atkal mihlejoht.

16) Pirti eedamam wajagohi ta fazzih: Raschkis mescha, wilks palahwe (appatsch lahwas)! tad fashchkis ne lihpoht.

17) Raschki warroht peesahliht, kad fashchkainais pirti, un ohtris fahli mettoht us krahni un falkoht: lai fashchkis ne noeet un zittam ne peelihp; tad ne warroht nei nodsiht neds zittam lihpoht.

18) Ja kahdam effoht fashchkis kas lauliba dohdahs, bruhaganam jeb bruhetei, tad arri tas fashchkis tohpoht peelaulahs, tad pehz ne warroht wairs nodsiht.

19) Kad behrni atpakkalus eet, tad mahte mirstoht; talabb bahbas fakka: „Woi jaw atkal mahtei sahrku mehroji?“

20) Kad tukschu schuhpli schuhpojoht tad welns sehshoht schuhpli, un behrns mirstoht.

21) Dauds zilweki arri ta darra, kad behrnu pee fw. kristibas nefs, tad eetinn luppatina nau-du, arri maises drupatschu un fahls graudinu feen behrnam flah, lai dsihwojoht ne truhktu naudas jeb maises. Zitti arri grahmatas lappu peelee. Zits arri to paschu darra kad farous behrnus pirnu reis pee Deewa galda peewedd.

22) Zeltu fajauzoht ar pretti eeschanu, tadeht mahnu-tizzigi iseedami no mahjam fargahs ka ne nahktu kas prettim. Ja nu kahdu zilweku — wiswairak seewischki — prettim nahkam fateek, tad eet atkal istaba un apfeschahs kahdu brihdi, tad atkal no jauna iseet.

23) Kad sakkis pahp zeltu skreijoht tad tai deena ne laimejotees.

24) Kad seewas maifi mihzoht raugu peelee, tad ar luhpahm schmuhkschkina, lai labbi ruhgstohht.

25) Kad dsijas pehrwe, tad fargahs lai zitti ne apstattotees ar nelabbahm azzim, jeb flikti nosalkoht tad pehrweschana ne isdohdotees.

26) Kad maifi jeb nauhu zaur durwim jeb zaur lohgu dohdohht, tad fwehtibu isdohdohht.

27) Tas arri ne effoht fwehtigs, kad ruddeni kullama laika ar skaitlu mehru labbiu flehti eerberroht, tadeht daschi fainneeki ne skaita zit tee labbibas sawa flehti eeberr.

28) Jaunahs ehkas, arri malkas strehks daschuris rohnahs kirmeli, jeb tahdi tahypini, kas skanni parstina, kad to dsird, dasch fakka: ka fwehta meitina wehrpjoht.

29) Kad mirronu zaur labbibas lauku weddoht, tad labbiba ne augoht.

30) Dascha weeta us behrehm ta darra: kad dsihres laudis pee galda peesesch, tad neweens ehd nei dserr, pirns ka maises kummofu semine mett, un brandwihna jeb allus lahfi noleij. Zapat kad lihki us kappeem nefs, tad leij tamti weeta kur sahrks bijis, brandwihnu un allu semine, tas effoht mirrona teesa.

31) Daschi atkal zittadi ehmojahs; par sehjamu laiku bahrsdu ne dsenn, nei mattus nei naggus apgreesch. Za es daschu labbu redsejis, sawas mahnu tizzibas deht ka nerru staigajam, ar apfeschu bahrsdu un garreem matteem.

32) Ja lauka-lehpes griboht isdeldeht no arramas semnes, tad wajagohht pliffam, kruskam un schkehrsam art.

33) Daschi kaimini zaur tam eenaidu turr, kad weens iseet seht, tad ohtris tuhdat pakkal steidsahs sawa lauka seht. Tas pirmais pahp to dusmojahs, ka winnam laimi noschjoht.

34) Sagtu leetu warroht atdabbuht, ja tiffai saglis wehl ne effoht pahp kahdam uppehm jeb uhdeneem pahri gahjis. Ja sirgs sagts, tad wajagohht tuhdat ar appauscheem jeb eemaufteem un zittahm sirgu leetahm galda kahjas fapiht; ja audekli sagti, tad ar audeklu fatiht; tad saglis ne warroht ne kur tahlaku tift, un sagtas leetas tohpoht sinamas.

Kr. Hoffmann.

L a t w e e f c h u m e i t i n a.

Meld. Es bleeku dahsa hiju.

I.

Man Latwu meitenitei
Zir sahrti waidfiri,
Zapat ka preilenitei,
No Deewa eedohti.

Gan smalki ne runnaju,
Ka daschi wahzeeschi,
Us preeksch un pakkal' kahju
Ne stajpu lohiani.

2.

Bet tas ko manna mehle
Leiz, weenteesigi skann,
Ro sew moi zittem wehle
Irr pateesiba gan;
Un fur es sohli mettu
Zur darbam jafschirrahß,
Kad paweddeni schkettu
Zad rattam jasteidsahß.

3.

Es prohtu lassih, rakstih,
Es finnu tizzibu,
Ne wolti buhs tew prassih
Woi arri mihleju? —
— Gan mihleju; — bet kahduß?
Urr' labpraht sinnasi?
— Nu neba schahduß tahduß,
Lai buhtu bandnecki;

4.

Ne frohga mihtotajus,
Ne kahrtu trumpeckus,
Ne tirgu zeenitajus,
Neds sirgu mihejus.
— Ro prahß un gohda tikkumß
Pa gohdam idpuschko,
Zo nemt, mans laimes liffumß;
Zahds atnahß, nemschu to.

L.....l.

Teefas flubdinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic.,
tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee
teem Jaun-Selshates fainneekem Brehdiku Wille
Kahrlsohna un Kippitu Ehrman Ansohna buhtu, kas
inwentariuma truhkuma un magasihnes parradu deht
fawas mahjas nodewusch, usaizinati, lihds 28tu
Zuhni f. g. pee schihß pagasta teefas peeteiktees.

Jaun-Selshates pagasta teefa, 28ta April 1837. 2
(L. G.) † † † Rudsiht Jahn Roggenmann, pagasta
wezzakais.
(Nr. 10.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic.,
tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee
teem Kalnamuischas fainneekem Jaunsemmu Krista
Anderfohna, Dischtohnu Kahria Mahlina, Upsche-
neeku Zebkaba Ansohna un Duhriinu Frizza Kraftina
buhtu, kas inwentariuma truhkuma un magasihnes
parradu deht fawas mahjas atdewusch, usaizinati,
lihds 30tu Zuhni f. g. pee Kalnamuischas pagasta tee-
fas peeteiktees.

Kalnamuischas pagasta teefa, 30ta April 1837. 2
(L. G.) † † † Andreij Feldmann, pagasta wezzakais.
(Nr. 13.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic.,
tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee
ta Puhnes fainneeka Sanku Krijscha Kapellera un ta
Wezzpilles fainneeka Graveru Undscha Baumanna
buhtu, kas inwentariuma truhkuma un magasihnes
parradu deht fawas mahjas atdewusch, usaizinati,
lihds 3schu Zuhli f. g. pee Puhnes un Wezzpilles pa-
gasta teefas peeteiktees.

Puhnes un Wezzpilles pagasta teefa, tai imâ Mei
1837. 2
(L. G.) Gobsenn Sihman Freiberg, pagasta wez-
zakais.
(Nr. 25.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Kalnzeema pagasta teefas wiffi tee,
kam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee ta biju-
scha Kalnzeema fainneeka Krauklu Andreija buhtu,
pah furra mantu parradu deht konfurse spreessta us-
aizinati, lihds 18tu Zuhni f. g. pee saubeschanas sa-
was prassifchanas pee schihß pagasta teefas peeteik-
tees.

Krohna Kalnzeema pagasta teefa, tai totâ Mei
1837. 3
(L. G.) † † † Keggbe Fanne, peefehdetais.
(Nr. 71.) Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Wiffi parradu deweji ta Sebbereß muifchas wezza
fainneeka Pellu Didrika Menkula, pah furra mantu
inwentariuma truhkuma un zittu parradu deht konfurse
nospreesta, tohp usaizinati, ar sawahm prassifcha-
nahm lihds 15tu Zuhni f. g. pee schihß pagasta teefas

peeteiktees, jo wehlaſ neweens wairš ne tapš klaufihtš. Lo buhš wehrâ nemt!

Elaguhnes pagasta teefa, 1mâ Mei 1837. 3
(L. G.) ††† Diebriſch Schwan, peefehtetais.
(Nr. 27.) U. Friſchfeld, pagasta teefaš frihweriſ.

Wiſſi tee, kam kahtaš taiſnaš parradu praſſiſchanaš pee ta Kruſchkales ſaimneeka Jahna Baukaita buhtu, pahr kurra mantu truhkuma un parradu dehſ konkurſe ſpreeſta, tohp uſaizinati, diwu mehneſchu ſtarpâ no appaſſchraſtiitaš deenaš pee ſaudeſchanaš ſawaš teefaš pee Kruſchkales pagasta teefaš peeteiktees, jo wehlaſ neweens wairš ne tapš klaufihtš. Ła-pat arri teem, kaš peeminnetam ſaimneekam ko parradâ buhtu, buhš peeteiktees un ſawuš parraduš aiſmaſkaht, žittadi winneem dubbulti ſawi parradi buhš jaatlihbſina.

Kruſchkales pagasta teefa, 12tâ April 1837. 3
††† Wille Freymann, pagasta wezzakaiſ.
(Nr. 29.) F. Freymann, pagasta teefaš frihweriſ.

Kad pahr to mantu ta nomirruſcha Pommuſchaš ſaimneeka Uhſchu Gedberta zaur ſchiſš teefaš ſpreedumu konkurſe nolikta, tad teek wiſſi parradu deweji ta nomirruſcha ſaimneeka uſaizinati, wiſſewehtlaſ lihſſ 5tu Zuhli f. g. ar ſawahm praſſiſchanahm pee ſchiſš

pagasta teefaš peeteiktees un ſagaibihſ ko teefa ſpreedihſ. Pommuſchaš pagasta teefa, 5tâ April 1837. 2
Tſchikſtu Andreiſ, pagasta wezzakaiſ.
(Nr. 30.) Th. Pieckert, pagasta teefaš frihweriſ.

Wiſſi tee, kam kahtaš taiſnaš praſſiſchanaš pee ta Jaunſemmu mahju ſaimneeka Frizza Stein buhtu, teek uſaizinati, 6 neddelu ſtarpâ pee Eggenes pagasta teefaš peeteiktees.

Eggenes pagasta teefa, 5tâ Mei 1837. 2
Karl Straſſe, pagasta wezzakaiſ.
E. Holm, pagasta teefaš frihweriſ.

Zitta fludbinaschana.

Lai 13tâ un 14tâ Mei mehneſcha deenâ tiſš Dohbeles muifſchâ baſchdaſchadaš leetaš un lohpi warakſohlitajam uhtrupê pahrhohti. 2

Eš zaur ſcho ſinnamu darru, ka mannim taggad weena ſtruhga ar priſſchu lappu tabbaku atnahkufi, un ta pahrhoſchanaš weeta zeeniga Landhofmeiſter von Medem kunga nammâ, uppmalli pee ſiwu tirguš nolikta, kur ſchi tabbaka par lehtu naudu tiſš pahrhohta. Zelgamâ, 10tâ Mei 1837. 3

Konoplin.

Naudaš, labbiwaš un prezju tirguš uš plazzi. Rihgâ tanni 3ſchâ Mei 1837.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 58 kap. papihru naudaš gelbeja	1	—	I pohhš kannepu . tappe maſkahtš ar	—	80
5 — papihru naudaš	1	38	I — linnu labbakaš ſurteš — —	2	—
I jaunš dahlberiš	1	32	I — — ſliktakaš ſurteš — —	1	80
I puhhš rudſu . . . . . tappe maſkahtš ar	1	17	I — tabaka	—	65
I — kweeſchu	1	90	I — dſeſeš	—	65
I — meeſchu	1	—	I — ſweeſta	1	60
I — meeſchu = putrainu — — —	1	50	I muzza ſilku, preeſchu muzza — —	6	75
I — auſu	—	70	I — — wiſkſchnu muzza — —	7	—
I — kweeſchu = miltu	2	20	I — ſarkanaš ſahlš	6	50
I — bihdeletu rudſu = miltu — — —	1	50	I — rupjaš leddainas ſahlš — —	5	—
I — rupju rudſu = miltu — — —	1	5	I — rupjaš baltas ſahlš — —	4	40
I — ſirau	1	50	I — ſmalkaš ſahlš	4	25
I — linnu = ſehklaš	2	50	50 graſchi irr warra jeb papihreš rubliš un		
I — kannepu = ſehklaš	1	50	warra nauda ſtahw ar papihreš naudu weenâ		
I — kimmenu	5	—	maſſâ.		

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernementu angtaš walbiſchanaš puſſeš: Hofraht von Braunſchweig, grahm. pahrluhſotaiſ.